

สรุปผลการประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำประมวลกฎหมายเพื่อความสะดวกของประชาชน ในการค้นคว้ากฎหมาย

คณะอนุกรรมการจัดทำประมวลกฎหมายเพื่อความสะดวกของประชาชนในการค้นคว้ากฎหมายได้ดำเนินการประชุมพิจารณาแล้ว รวม ๒ ครั้ง ซึ่งมีผลการประชุมโดยสรุป ดังนี้

๑. ผลสรุปการประชุมครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗

๑.๑ กำหนดแผนการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็น ๒ แผนงานหลัก ดังนี้

๑) แผนงานจัดทำหลักเกณฑ์กลางหรือกฎหมายกลางกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประมวลและจัดทำประมวลกฎหมายสำคัญต่างๆ เพื่อให้มีรูปแบบที่สะดวก รวดเร็วและครบถ้วนในการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง และง่ายต่อการใช้งาน การทำความเข้าใจและเข้าถึงของประชาชน

๒) แผนงานจัดทำประมวลกฎหมายเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งยังมีผลใช้บังคับแต่กระจัดกระจายอยู่ต่างที่กันมารวบรวมไว้ที่เดียวอย่างเป็นระบบ ครบถ้วน สะดวกต่อประชาชนในการทำความเข้าใจและเข้าถึงได้โดยง่าย

๑.๒ มอบหมายฝ่ายเลขานุการไปดำเนินการศึกษา รูปแบบ ขั้นตอน หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำประมวลกฎหมายของประเทศต่างๆ เช่น ฝรั่งเศส สหรัฐ อเมริกา ออสเตรเลีย และอังกฤษ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณากำหนดกรอบแนวทางเบื้องต้นในการจัดทำประมวลกฎหมายที่เหมาะสมสอดคล้องกับระบบกฎหมายไทย และกำหนดกรอบแนวทางและขอบเขตการว่าจ้างบุคคลทำการศึกษาวิจัยวางหลักเกณฑ์กลางในการจัดทำประมวลกฎหมายและการประมวลกฎหมายสำคัญต่อไป

๒. ผลสรุปการประชุมครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๗

๒.๑ คณะอนุกรรมการฯ พิจารณารูปแบบแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายของประเทศต่างๆ ตามผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่า สามารถจำแนกได้เป็น ๔ รูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีเงื่อนไขข้อจำกัดและความเหมาะสมสอดคล้องกับระบบกฎหมายไทยแตกต่างกันที่สมควรนำเสนอคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติเพื่อการพัฒนากฎหมายเพื่อพิจารณาคัดเลือกต่อไป ดังนี้

รูปแบบที่หนึ่ง การนำบทบัญญัติของกฎหมายมารวมกันสำหรับใช้ค้นคว้าอ้างอิงโดยไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของกฎหมาย พร้อมด้วยคำวินิจฉัยขององค์กรตุลาการที่เกี่ยวข้อง และบทความทางวิชาการ ซึ่งรูปแบบนี้ ฝ่ายบริหารสามารถจัดทำได้เองโดยไม่ต้องมีการตรากฎหมายเพื่อให้รัฐสภามอบอำนาจ และไม่กระทบต่อระบบกฎหมายไทย แต่เป็นรูปแบบ

/ที่ยัง...

ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก

รูปแบบที่สอง การนำบทบัญญัติของกฎหมายมารวมกันโดยจัดเป็นหมวดหมู่ใหม่ และไม่มีเปลี่ยนแปลงแก้ไขเนื้อหาของกฎหมายแต่อย่างใด แต่ต้องจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติ เพื่อเสนอให้รัฐสภาพิจารณา

รูปแบบที่สาม การนำบทบัญญัติของกฎหมายมารวมกันโดยไม่แก้ไขหลักการ ที่เป็นสาระสำคัญของกฎหมาย แต่จะแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดเฉพาะส่วนที่จะก่อให้เกิดปัญหาในเรื่อง การบริหารกฎหมายไทยเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน โดยเฉพาะเรื่ององค์การบริหารกฎหมาย ซึ่งรูปแบบนี้ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้กฎหมาย เกิดความประหยัดและความรวดเร็วยิ่งขึ้น แต่จะต้องจัดทำ เป็นร่างพระราชบัญญัติเพื่อเสนอต่อรัฐสภาพิจารณา

รูปแบบที่สี่ การนำบทบัญญัติของกฎหมายมารวมกัน โดยแก้ไขเพิ่มเติมทั้งใน รายละเอียดและสาระสำคัญของกฎหมายเช่นเดียวกับการจัดทำประมวลกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งถ้าต้องการจัดทำประมวลกฎหมายในลักษณะนี้ด้วยความรวดเร็ว จะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้ ฝ่ายนิติบัญญัติมอบอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแก่ฝ่ายบริหาร เมื่อฝ่ายบริหารได้จัดทำ ประมวลเสร็จแล้วต้องเสนอต่อรัฐสภาอีกครั้ง

๒.๒ มอบหมายฝ่ายเลขานุการไปทำการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑) หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำประมวลกฎหมายทั้ง ๔ รูปแบบ

๒) จัดแบ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกันเป็นกลุ่มกฎหมาย และความจำเป็น

ในการจัดทำเป็นประมวลกฎหมายของแต่ละกลุ่มกฎหมายโดยต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ

๒.๑) เพื่อให้กลุ่มกฎหมายหนึ่งกลุ่มมีหน่วยงานบริหารหนึ่งแห่ง

(one stop service) และ

๒.๒) เพื่อให้กลุ่มกฎหมายหนึ่งกลุ่มมีผู้บริหารกฎหมายหนึ่งคน

(one stop responsibility)

๓) รูปแบบที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ในการจัดทำประมวลกฎหมาย

แต่ละกลุ่มกฎหมาย

เสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อเสนอแนะความเห็นและข้อสังเกตเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพิจารณา

คัดเลือกรูปแบบการจัดทำประมวลกฎหมายของคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติเพื่อการพัฒนากฎหมายต่อไป

๒.๓ มอบหมายฝ่ายเลขานุการดำเนินการปรับปรุงแผนการดำเนินงานของ

คณะกรรมการฯ และแผนงบประมาณดำเนินการให้สอดคล้องตามแนวทางดังกล่าว เพื่อนำเสนอ

คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติเพื่อการพัฒนากฎหมายพิจารณา